

Damernes Magasin fra Matador lå Skomagergade 11

Af Per Steenholdt

Historien bag fotoet

Var Ostermann inspirationen til manufakturhandler Arnesen fra Matador? Nej, men hans butik var ifølge Lise Nørgaard den butik, hun tænkte mest på, da hun i Matador skrev om Damernes Magasin. I Matador møder man ikke grundlæggeren af butikken. Lise Nørgaard mødte heller aldrig grundlæggeren af 'Ludvig Ostermann'.

Ludvig Ostermann

Gamle Ludvig Ostermanns fulde navn var Jørgen Ludvig Ostermann, og han var født i Kalundborg i 1835. Som man ser på fotoet, grundlagde han sin butik i 1860. Skomagergade 11 var i forhold til andre ejendomme i gaden en fin og fornem bygning. I folketællingen fra 1880 kan man se, at det meste af familien Ostermann bor i

Ludvig Ostermanns manufaktur, Skomagergade 11 omkring 1910. Foto: Lokalhistorisk arkiv.

'herskabslejligheden' på første sal over butikken. Her bor foruden Ludvig selv, hans hustru og en del af deres seks børn. Forretningen går så godt, at ved næste folketælling i 1890 har Ostermann udskiftet den private bopæl over butikken med en fornem villa, som han havde ladet bygge på adressen, der i dag er Weysegangen 4. Herfra havde han den nok skønneste udsigt i Roskilde. Sønnen, der bar samme navn, var ikke flyttet med. Han forsvinder ud af

byens historie, så det er op til den ældste søn Gerhard at føre arven videre. Gamle Ostermann dør i en alder af 73 år i 1908, og man kan i kirkebogen læse, at der ret usædvanligt er betalt for ekstra klokkeringning fra Domkirken.

Arven føres videre

Villaen sælges, og Gerhard flytter med sin familie ind på førstesalen over butikken. I folketællingen fra 1916 kan man læse, at Gerhard bestemte ikke er nogen Albert Arnesen. Hans

kone er næsten jævnaldrende, og de har en søn, der er opkaldt efter gamle Ostermann og har som han navnet Jørgen Ludvig Ostermann. Sønnen, der på det tidspunkt er 20 år, arbejder som kommis i den gamle forretning. Butikken føres videre, men den udvikles ikke.

Dem på den anden side

I Korsbæk er det fra bankdirektørens lejlighed, at man kan se "dem på den anden side" - Skjerns Ma-

Monopol, Skomagergade 24, opført i 1929. En alvorlig konkurrent til butikker, der ikke fulgte med tiden. Foto: Keld Holm 2014.

gasin, der vokser og kvæler Damernes Magasin. I virkelighedens Roskilde er det Gerhard Ostermann, der fra sit vindue kan se konkurrenter slå sig ned og vokse. I 1923 åbner Ludvig Sørensen tøjbutikken Monopol på den anden side af gaden, og i 1929 opføres den dengang meget moderne bygning, som også rummer butikken i dag. Det er den udvikling, Lise Nørgaard kunne følge, når hun gik gennem Skomagergade som ung pige. Hun kunne også se som

lidt ældre, at Ostermann blev erstattet med Hami, der rykkede ind i de gamle butikslokaler. Gerhard Ostermann faldt ikke død om i lejligheden ramt af et hjerteslag, men hans hjerte bankede måske ikke tilstrækkeligt for at udvikle sin forretning. Ostermann dør først mange år efter i København. Der er dog god grund til, at Lise Nørgaard mest tænkte på Ostermanns butik, da hun skrev om Damernes Magasin.